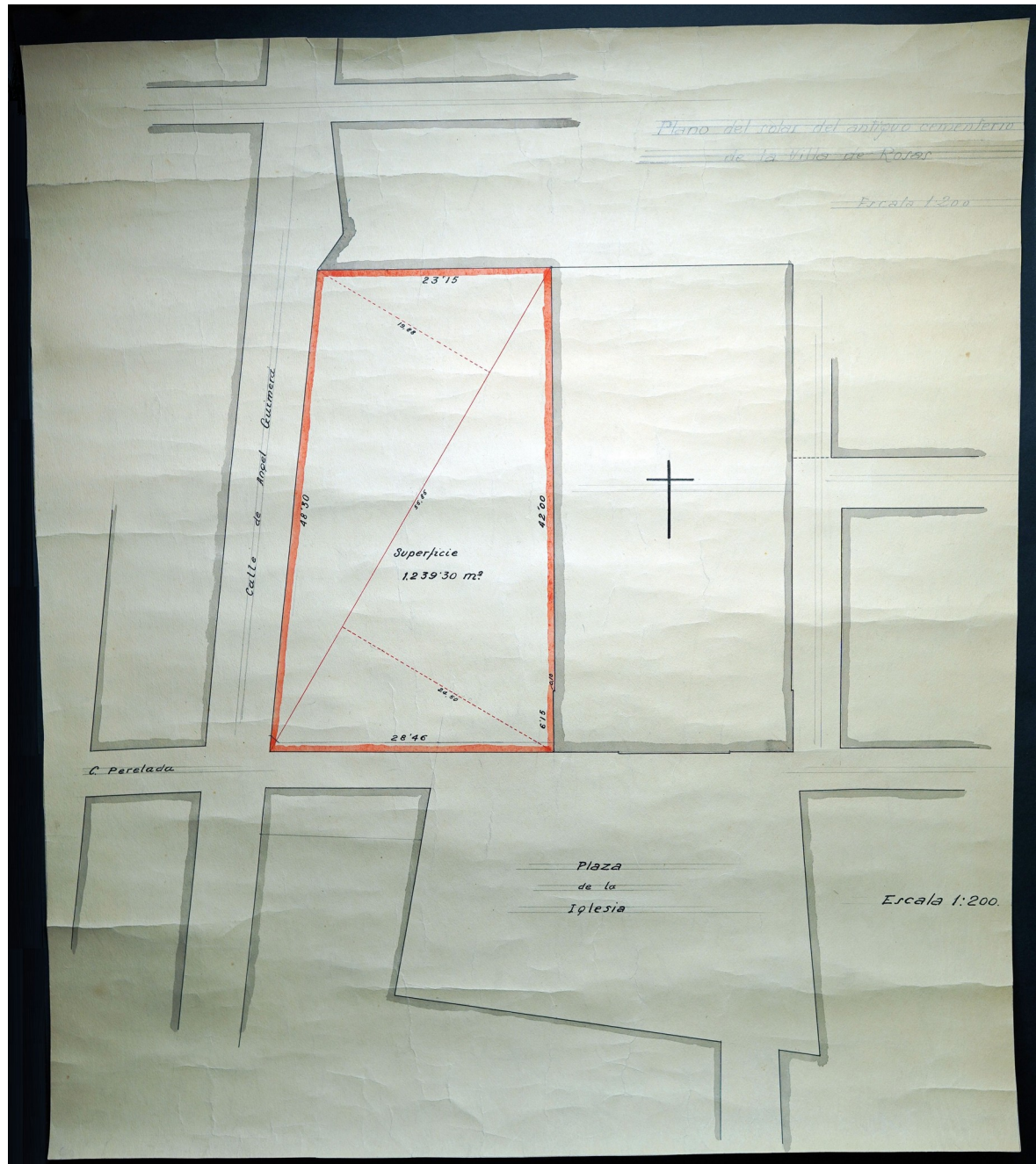

El document del mes de març de 2022 de l'AMR

El Cementiri vell

Les pràctiques rosinques de l'arquitecte Luis Marés Feliu

Dades arxivístiques

CAT AMR 13.4. Fons Luis Marés Feliu, sèrie Plànols, *Plano del solar del antiguo cementerio de la villa de Rosas*. Escala 1/200 [atribuït], sense datar, castellà.

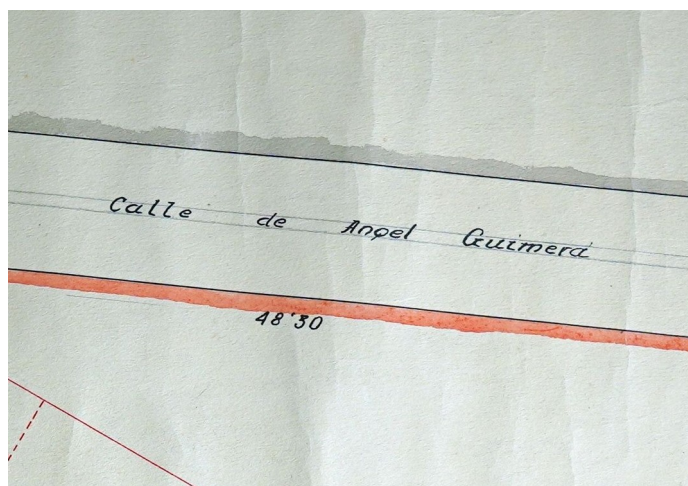
Història arxivística

La donació d'una petita part del fons personal de l'arquitecte Luis Marés Feliu s'efectuà a través de l'excalcalde de Roses, senyor Carles Pàramo, qui féu arribar la documentació a l'Arxiu Municipal. L'ingrés d'aquest interessant fons es realitzà en tres entregues, el juliol de 2001, el desembre de l'any 2003 i, finalment, el mes de juliol de 2005.

Entre el material divers i molt interessant per a recuperació de la història urbana i arquitectònica de la Roses contemporània, destaca bàsicament la col·lecció de plànols i projectes no realitzats —ben bé una vintena, molts dels quals originals en paper vegetal, que abasten el període de 1897 a 1950— i una biblioteca tècnica molt acurada i triada, composta per una cinquantena de llibre datats entre 1893 i 1991.

Contingut

Es tracta d'un plànol de la finca on se situava l'antic cementiri de la parròquia de Santa Maria de Roses. Amb l'inici de la construcció de l'actual temple parroquial l'any 1792 en uns terrenys donats pel matrimoni format per Pere i Caterina Badia, es destinà el sector nord a necròpolis. Segons el plànol aixecat per l'arquitecte Luis Marés, el solar que ocupava l'esmentat carner tenia 1.239,30 metres quadrats. Segurament es tractava d'un aixecament planimètric que Marés realitzà com a pràctica professional, atès que, per la denominació del carrer del Puig Rom —que durant la Segona República s'anomenà d'Àngel Guimerà—, s'infereix que es tracta d'un plànol datat durant la dècada de 1930, uns anys en els quals Luis Marés encara era un infant. Tanmateix, el document té un evident valor documental per documentar com era aquell espai, malgrat sigui una còpia una mica posterior.

Detall del carrer Àngel Guimerà

Context

Luis Marés Feliu (Madrid, 1926 – 2020) era fill de Lluís Marés Marés (Roses, 1893-Madrid, 1975), contractista d'obres, i Teresa Feliu Carreras (1902-2000) i nét del famós mestre d'obres local Àngel Marés Fonseca (Roses, 1855-1935). Arquitecte col·legiat a Madrid l'any 1957, va desenvolupar la seva carrera professional entre les ciutats de València i Madrid, encara que mai va oblidar les seves arrels familiars rosinques, amb nombrosos treballs tècnics que tenen en comú la nostra població: còpies dels plànols de l'església parroquial de Santa Maria de Roses, una copia del plànol urbà de Roses que va realitzar l'agrimensor i pèrit taxador de terres Josep Romanyach l'any 1877, que esdevé el primer plànol modern de la trama urbana local, o, finalment, un projecte d'urbanització de la Ciutadella de Roses redactat l'any 1950. A banda d'alguns projectes d'obres i de planejament urbanístic.

Pel que fa al cementiri vell, va patir una sobreocupació important al llarg del segle XIX, primer pel creixement demogràfic de la població i, en segon lloc, per la recurrència d'episodis epidèmics. En qualsevol cas, el lamentable estat en què es trobava l'any 1889 era descrit ben gràficament per l'alcalde Salvador Sentena així: “No es posible practicar más inhumaciones en aquél, si no quiere continuarse con el repugnante espectáculo que nos ofrecen los restos mortales esparcidos por el suelo, debido á que no puede clavarse el azadón en ningún sitio que no choque con algún cráneo, ú otro hueso humano”.

El vell cementiri es mantingué, però el seu estat de conservació s'anà degradant amb el pas dels anys, fins al punt que era corrent que la mainada jugués amb els ossos que s'hi trobaven en superfície.

Més informació

Eva Álvarez, "[Luis Marés](#)" a *MACVM Maestros de la Arquitectura de la Construcción de la València Moderna. 2º ciclo*, València, Universitat Politècnica de València, Escola Tècnica Superior d'Arquitectura, 2016, 30 pàgs.

Josep Maria Marquès, *Santa Maria de Roses*, Figueres, Patronat Parroquial de Santa Maria de Roses, col. Sant Feliu, 12, 54 pàgs.

Josep Maria Barris Ruset, "L'ombra suau del xiprer" a *Roses o la recerca de la zona grisa*, Roses, Ajuntament de Roses, 2008, pàgs. 283-284.